

ESPECIAL CENTENARI

ARXIV

del Centre Excursionista de Terrassa

FUNDAT L'ANY 1910

Núm. 117 QUARTA ÈPOCA

DESEMBRE 2012

SUMARI:

Cent anys, moltes gràcies, per Francesc Muntada.

Exposició del Centenari al Centre Cultural Terrassa, per Eduard Vives i Noguera.

Conferència i sopar d'inauguració del Centenari del CET.

Acte institucional d'inici de la celebració del Centenari.

Cent anys del Centre Excursionista de Terrassa, per Manuel Planchat i Villacampa.

Commemoració de la primera sortida oficial del CET a l'ermita de Santa Maria de Campanyà - Sant Mamet, per Martí Puig i Cabeza.

El GR del Centenari: El Camí dels Nyerros (Terrassa - Nyer), per Enric Cortès i Muntaner.

26a Caminada Popular de Terrassa del Centenari, per Antoni Bartomeus i Galobardes.

La Diada del Centenari, per Luci Morera i Domínguez.

Renovació de la Flama de la Llengua Catalana, 42a edició, per Salvador Vives i Jorba.

Projecció de pel·lícules d'Agustí Fabra, per Manel Fabra i Ricart.

Exposició "100 anys d'Espeleologia al CET".

Rememoració de l'Excursió geològica-espeleològica a Mura i contorns, per Salvador Vives i Jorba.

La Creu de Sant Jordi.

Concert del Centenari del CET.

Ronda Excursionista del Centenari, per Antoni Bartomeus i Galobardes.

Diada de Sant Bernat de Menthon, per Jaume Galofre i Gabarró.

Una pintura al·legòrica de Sant Bernat a la parròquia de la Sagrada Família de Terrassa, per Ricard Alegre i Morillo.

63è Campament Social d'Alta Muntanya, el campament del Centenari.

Cent Anys - Cent Cims, per Manel Cajide i Plaza.

Actes socials de cloenda del Centenari.

Trekking del Centenari, per Jaume Buxadós i Anna Tejedor.

Nova taula d'orientació del Montcau, per Josep Maria Escoda i Molina.

El disseny d'elements commemoratius del Centenari, per Josep Puig i Cabeza.

Publicació periòdica del Centre Excursionista de Terrassa. Carrer de Sant Llorenç, 10, 08221 Terrassa.

Telèfon 93 788 30 30 - Fax 93 788 69 06 - Correu electrònic: centre@ce-terrassa.org - Web: www.ce-terrassa.org

President C.E.T.: Francesc Muntada i Sagrado.

Redacció: Martí Puig i Cabeza, Eduard Vives i Noguera, Salvador Vives i Jorba.

Els autors dels articles són els únics responsables de les opinions i comentaris.

Imprimeix: Egar-Gràfic, SL - Terrassa

Dipòsit Legal: B-5793-1963

Portada: foto de Jordi Albareda.

ARXIV

del Centre Excursionista de Terrassa

FUNDAT L'ANY 1910

Adherit a la
FEDERACIÓ D'ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPELEOLOGIA
FEDERACIÓ CATALANA D'ESPORTS D'HIVERN
INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL

ESPECIAL CENTENARI

QUARTA ÈPOCA
DESEMBRE 2012
Núm. 117

CENT ANYS, MOLTES GRÀCIES

Gràcies als fundadors. Sense la seva empena i la seva il·lusió res no hauria passat. I a la ciutat, que va acollir aquella idea i que amb el temps l'ha anat fent seva i li ha donat sentit. I, també, a tots els homes i dones que han fet del Centre un espai, un ambient i un caliu on canalitzar la passió per la natura, la cultura, la ciència, els esports de muntanya i el país.

Gràcies als que durant aquests anys han regalat al Centre el seu temps, els seus coneixements i la seva experiència. Als que han proposat i liderat activitats atractives, interessats i enriquidores per a tothom. I gràcies als que hi han participat i les han omplert de significat. I moltíssimes gràcies als que durant temps molt difícils van saber mantenir viva la il·lusió. Cent anys donen per a molt: per a unes quantes crisis, una guerra civil, una postguerra terrible i una dictadura ferotge. I aquí estem. Gràcies.

I gràcies als que ens heu acompanyat aquests darrers anys i que us vau fer també vostre el desig de celebrar una efemèride tan significativa com és un Centenari. En aquestes pàgines hi trobareu les experiències viscudes aquell any i desitjo que en llegir-les torneu a revivre les emocions sentides. Gràcies també a totes i a tots els que vau fer possible un any tan especial, creant i dirigint totes aquestes vivències.

I, per acabar, gràcies als que seguïu amb nosaltres. En uns temps també

difícils però carregats d'il·lusió per un projecte compartit. Sense mirar al futur no tindria sentit celebrar els anys que hem passat junts. I el Centre es mira es futur amb desig de renovació, d'adaptar-nos als nous temps, de seguir vehiculant la passió per la natura, per la cultura, per la ciència per la muntanya i pel país. A tots els que ens voleu acompanyar en aquest camí cal al futur, moltíssimes gràcies.

Francesc Muntada
President

EXPOSICIÓ DEL CENTENARI AL CENTRE CULTURAL TERRASSA

Per Eduard VIVES i NOGUERA

Des del 2 de setembre fins al 19 del mateix més de 2011, es presentà a la Sala 4 del Centre Cultural Terrassa, una extensa exposició retrospectiva sobre la història i activitats de la nostra entitat en els seus primers cent anys. L'exposició es titulava "Centre Excursionista de Terrassa, una trajectòria de Cent Anys" i durant els disset dies d'exhibició hi passaren la notable xifra de 1.780 visitants.

L'exposició estava formada per tres seccions, una des de la fundació l'any 1911 fins al període de la guerra civil al 1939, la segona des de 1940 fins a final del segle XX i la tercera l'actualitat d'aquest darrers onze anys. Per mostrar la història i activitats d'aquests anys es presentaren 70 fotografies des de les més antigues fins a les de les darreres activitats. Algunes d'aquestes fotos en ensenyaven personatges fundadors, Presidents històrics, celebracions socials o grans gestes alpinístiques d'alguns dels nostres associats. Per exemple els 16 magnífics panels a tot color amb les principals expedicions realitzades per membres de la nostra entitat als cims de l'Himàlaia.

Antoni Serra i Francesc Muntada presentant l'exposició.

Detall de l'exposició.

En sis espais envitrinats s'exposaren 51 documents històrics provinents de l'arxiu i biblioteca del CET, així com material antic de muntanya, esquí i espeleologia, molt d'ells provinents de col·leccions privades que cediren alguns socis per aquesta ocasió. La major part d'aquest documents com llibres d'actes o correspondència oficial amb organismes (carta de donació de la sivella visigòtica, ordre de desallotjament del primer local del CET durant la guerra) no havien estat mai mostrats en públic. Fora vitrines es presentaren 22 objectes relacionats amb l'història del Centre i llurs activitats, així com alguns dels trofeus i distincions guanyades pel CET durant cent anys.

Tota aquesta recopilació de materials permeté fer-nos una idea aproximada de la gran quantitat d'activitats realitzades i especialment la diversitat de la vida centenària del Centre Excursionista de Terrassa i compartir amb tots els ciutadans i altres visitants de l'exposició els anhels, objectius i èxits de la nostra centenària Entitat.

CONFERÈNCIA I SOPAR D'INAUGURACIÓ DEL CENTENARI DEL CET

Els Bastoners de Terrassa.

El president dirigint-se a tots els assistents.

El Centre Excursionista de Terrassa es fundava el dia 10 de setembre de 1910. Just cent anys després, l'alpinista Oriol Baró ens presentava a la sala d'actes de l'entitat una conferència titulada "Tardor 2009: una volta per algunes muntanyes del món, amb sortida i arribada a la Ribagorça". Acabada la conferència, a les 10 de la nit a la plaça del Vapor

Ventalló, es va fer el sopar commemoratiu de l'inici dels actes del Centenari de la nostra entitat, amb l'assistència de més d'un centenar de socis i simpatitzants. Vam comptar amb la participació de grups de cultura popular i també, al final del sopar, amb l'actuació del grup Manflinaires.

Al fons, el grup Manflinaires.

Set expresidents amb el pastís d'aniversari.

(Fotos: Jordi Albareda).

ACTE INTITUCIONAL D'INICI DE LA CELEBRACIÓ DEL CENTENARI

El dissabte dia 18 de setembre, a les 7 de la tarda a l'Auditori del Centre Cultural de Caixa Terrassa es va fer l'acte institucional d'inici de la celebració del Centenari del Centre Excursionista de Terrassa. La salutació i presentació dels actes del Centenari va anar a càrrec de Francesc Muntada, president del CET. La mesa presidencial estava formada per l'Il·lm. Sr. Josep Mayoral, Il·lm. Sr. Pere Navarro, Sr. Manuel Ibern, Sr. Francesc Muntada, Sr. Enric Mata i Sr. Manuel Planchat. Precisament va ser aquest darrer qui va fer una conferència sobre la trajectòria del CET durant aquests cent anys. Entre moltes de les personalitats assistents, cal destacar també la presència dels presidents de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, Federació Catalana d'Espeleologia i Federació

Catalana d'Esports d'Hivern. Al finalitzar l'acte es lliurà la medalla del Centenari a les personalitats abans esmentades i seguidament se'ls traslladà a veure l'exposició retrospectiva dels cent anys de la nostra entitat, instal·lada al mateix Centre Cultural.

Srs. Daniel Planas, Manuel Ibern, Pere Navarro, Francesc Muntada, Josep Mayoral, Enric Mata, Hilari Moreno i Ramon Carreras.
(Fotos: Salvador Vives).

CENT ANYS DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

Per Manuel PLANCHAT i VILLACAMPA

Aquest és el títol de la conferència que obria l'acte institucional amb el qual el 18 de setembre de 2010 s'iniciaven al Centre Cultural de Caixa Terrassa, les celebracions del Centenari. La limitació no permet la transcripció íntegra d'aquella dissertació, motiu pel qual en el reduït espai assignat procuraré sintetitzar el seu contingut.

D'entrada es fa referència als antecedents del moviment excursionista autòcton. Segueix amb els prolegòmens d'introducció d'aquest moviment associatiu a la nostra ciutat, en un moment en que les activitats culturals es trobaven en plena fase d'expansió.

L'ambient era propici perquè un grup de terrassencs inquiets, capitanejats per Eduard Giral i Esmerats, el dia 10 de setembre de 1910 decidissin fundar el Centre Excursionista de Terrassa. El 6 de novembre es celebraren els actes de la inauguració oficial amb l'assistència de les autoritats i representants de la major part d'entitats afins de Catalunya.

Els Estatuts fundacionals determinaven els objectius de l'entitat cara a la promoció i el foment d'una activitat excursionista que es proposava *conèixer, estudiar i estimar tot quant de notable ofereix la naturalesa, la història, l'art, la ciència, el treball, la llengua, la literatura i el folklore*.

Afirmada la base sobre la qual haurien de recolzar-se el conjunt d'operacions futures, calia preparar l'organigrama funcional. En principi (1911) es crearen les seccions d'Excursions de Muntanya, d'Instrucció i de Fotografia. A mesura que avançava el temps s'anaren incorporant altres activitats afins amb l'esperit que assenyalaven els Estatuts.

Al novembre s'encetà el cicle d'excursions que havia de perdurar fins als nostres dies. La primera sortida menaria a l'ermita de Santa Maria de Campanyà i a Sant Cugat del Vallès. Aquella minsa sortida inicial, en diverses etapes ha catapultat les excursions a muntanya, fins aconseguir límits insospitats i les activitats subsidiàries d'escalada, espeleologia i esquí han crescut espectacularment. Mentre les seccions de Fotografia, Ciències Naturals (Instrucció) i les recentment creades Sortides Literàries mantenen un bon ritme de creixement.

En aquesta fase centenària, les conferències d'àmbit científico-cultural i esportiu que han estat moltes, havien de satisfer les ànsies dels associats i terrassencs en general àvids d'enriquir el seu bagatge personal.

En el camp de les publicacions, a més de l'habitual portaveu de l'entitat, han sortit a la llum obres diverses entre les quals cal destacar la Guia Monogràfica de Sant Llorenç del Munt (1935) i d'una edició en facsímil (1984), que es completà amb l'aparició (1988) del complet mapa topogràfic de la zona.

El Centre ha estat present en accions reivindicatives a nivell local o nacional de tipus artístic, arqueològic o de preservació, defensa i respecte de la natura. Com no ha mancat la seva participació en iniciatives de la societat civil tendents a potenciar accions de caràcter lingüístic, cultural i polític que té plantejats el nostre país.

Manel Planchat fent la lectura sobre els cent anys del CET. Foto: S. Vives.

Han estat CENT ANYS d'acció permanent al servei de l'excursionisme, la cultura i l'esport, convertint l'entitat en una de les més emblemàtiques de la nostra ciutat. Així ho reconegueren les autoritats locals quan en sessió del Consistori, data 27 de novembre de 1985, acordaren concedir-li la Medalla d'Or de la ciutat.

Esguardant el futur, amb satisfacció recollim l'anhel manifestat pels actuals directius del Centre, tendent a refermar les activitats habituals i, si cal, potenciar-ne de noves, tenint en compte els reptes que un futur incert ens té reservats. Que aquests propòsits es facin realitat i la fita remarcable d'aquests cent anys de vida activa del Centre, sigui estímul que els empenyi a iniciar el segon centenari amb coratge i el major dels entusiasmes.

COMMEMORACIÓ DE LA PRIMERA SORTIDA OFICIAL DEL CET, A L'ERMITA DE SANTA MARIA DE CAMPANYÀ - SANT MAMET

Per Martí PUIG i CABEZA

Entre els diversos actes que es van realitzar per commemorar el Centenari de la nostra entitat, un dels entranyables va ser la repetició de la primera sortida oficial efectuada per un Centre tot just acabat de fundar, el dia 25 de novembre de 1910, a l'ermita de Santa Maria de Campanyà (popularment coneguda com de Sant Mamet), al terme municipal de Sant Cugat del Vallès.

Concentració davant la seu del CET, abans d'emprendre la marxa.

No es tracta d'un acte casual. Puntual a la seva cita, el Centre ha repetit l'excursió cada quart de segle, en assolir els 25, 50, 75 i ara els seus 100 anys d'existència, com si d'una peregrinació es tractés. L'ermita ha estat un espectador mut de les transformacions que ha viscut bona part de la comarca del Vallès Occidental i, amb aquesta visita, els membres del CET que hi participen rendeixen tribut als pioners de l'entitat i poden constatar-les.

Arribant a Sant Cugat.

El santuari i el seu entorn més immediat però, resisteixen impertèrrits aquest canvis, gràcies a la voluntat i l'estima que en professen els seus propietaris, Na M. Lluïsa i en Jordi de Can Castanyer, que en tenen cura i preserven l'indret dels disbarats que sovint es justifiquen en nom del progrés. No ens ha d'estranyar que la primera sortida oficial del Centre dirigís les seves passes vers Sant Mamet i no pas la Mola. Aleshores la plana i els voltants de Terrassa no estaven tan castigats i de ben segur l'objecte d'interès es repartia pels diferents punts cardinals, no tan sols cap al nord. Es tractava de la primera sortida oficial, Sant Llorenç del Munt era una destinació habitual i els estatuts de l'entitat, com la gran majoria del

Arribant a Santa Maria de Campanyà.

seu temps, es proposaven “fomentar l’excursionisme a fi de conèixer, estudiar i estimar tot quant de notable ofereixi la naturalesa, l’història, l’art, la ciència, el treball, la llengua, la literatura i el folklore”. Molt d’acord amb el sentiment que imperava en aquells primer anys de l’excursionisme a casa nostra.

En aquesta ocasió, per a la commemoració del Centenari, l’itinerari fou recorregut per unes 150 persones. D’altres que no es volgueren perdre l’instant es desplaçaren a l’indret en transport públic o vehicle privat, per retrobar-se a redós de l’ermita.

La concentració pels que anaven a peu estava programada a les 8 del matí, davant les dependències actuals de l’entitat, al carrer Sant Llorenç núm. 10, a la plaça del Vapor Ventalló. Després d’un breu parlament d’en. Jaume Galofre, impulsor d’aquesta edició i que presidí l’entitat i participà al mateix acte durant el 75è aniversari de l’entitat, dirigí unes paraules als participants per donar-los la benvinguda i explicar-los la significació a l’acte. A continuació s’emprengué el recorregut cap el carrer Nou i les esglésies de Sant Pere. Es davallà per l’artèria de Vall Paradís fins al parc Vallès, es travessà la riera de les Arenes per anar a cercar la Serra de Galliners, on dalt del Pujol Blanc (317 m) s’esmorzà. Des d’allí s’albira una magnífica vista de l’estimada Mola i s’endevina la resta de traçat que queda per acabar.

Es prosseguí el camí fins l’entrada a la perifèria de Sant Cugat, pel costat de l’escola Japonesa, naus industrials i estructures de formigó, i cap a les a les 13:00 s’arribà al turó i a l’ermita de Santa Maria de Campanya i can Castanyer. Allí es trobaren amb d’altres consocis vinguts amb tren, cotxe o bicicleta, i juntament amb els membres de la comissió d’organització (que tanta feina ha fet durant tots els actes del Centenari), acabaren de preparar la logística per la celebració i el dinar.

En Narcís Bacardit.

En Jaume Galofre.

En Francesc Muntada.

Els presidents durant el 50è, 75è i el Centenari del CET.

Un instant de l'actuació de la coral de Sant Martí de Viladecavalls.

Els actuals propietaris de Can Castanyer que tenen cura de l'indret, obriren la segona part de l'acte de commemoració donant la benvinguda als assistents i explicant algunes de les vicissituds i anècdotes relacionades amb l'indret.

A continuació prengueren la paraula els tres presidents que han estat al capdavant de l'entitat quan s'ha esdevingut la celebració del 50, 75 i 100 aniversari: en Narcís Bacardit, que presidia el Centre l'any 1960 (cinquantè aniversari), el qual tingué paraules d'agraïment als actuals propietaris per l'acollida i els hi lliurà d'un ram de flors. Rememorà l'acte que tingué lloc ara fa cinquanta anys i reptà als assistents de renovar el compromís de repetir-lo al 125è aniversari. A continuació, en Jaume Galofre, que presidia l'entitat l'any al 1985 (durant el 75è aniversari), destacà l'emotivitat de l'acte, i tingué paraules de record per a en Mateu Fusalba, promotor i entusiasta d'edicions anteriors. Seguidament, en Francesc Muntada, actual president de l'entitat, destacà la importància de la celebració del Centenari per a l'entitat, i manifestà la il·lusió i el repte que significa adaptar-la als nous temps i, a la vegada, seguir essent fidels als principis l'han acompanyat al llarg de la seva existència.

A continuació el cor Sant Martí de Viladecavalls interpretà un repertori de cançons, a la finalització de les quals, es procedí a realitzar el dinar de germanor entre tots els assistents.

EL GR DEL CENTENARI: EL CAMÍ DELS NYERROS (Terrassa - Nyer)

Per Enric CORTÈS i MUNTANER

Un dels actes importants de la celebració del centenari del Centre va ser la inauguració d'un nou sender de Gran Recorregut (GR), un projecte amb sòlides fonamentacions històriques. Aquest sender solca el vessant oriental del territori català i porta el nom de CAMÍ DELS NYERROS, en contraposició al conegut Camí dels Càtars (Camí dels Bons Homes) que solca el vessant

occidental del territori. Nosaltres volíem un camí carregat d'història, un camí que ens vinculés encara més al país. Un camí que ens fes descobrir alguns dels infinits racons preciosos de Catalunya i que ens parlés d'alguns dels fets que ens fan ser com som. Per aquests motius triàrem seguir el Camí dels Nyerros. Camins secrets que seguien els bandolers d'aquest bàndol per a refugiar-se a la baronia de Nyer, en territori ocupat per França, quan els temps aquí, al Principat, eren massa difícils.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

Així doncs, un bon dia ens posàrem en marxa des de Terrassa cap a Viladrau, el poble on nasqué en Serrallonga, i començàrem a establir el Camí pas a pas, en el més pur estil nyerro, és a dir, sense deixar rastre del nostre pas en el camí cap el protectorat de Nyer. El traçat d'aquest Gran Recorregut, convertit avui en una Gran Ruta Temàtica, arrenca des de la porta de la seu del Centre Excursionista i, pel Pla del Bon Aire, fem camí cap a les masies del

Girbau i Can Cadafalch. Passem per Sant Sebastià de Montmajor, i per la riera de Caldes

arribem a Sant Feliu de Codines. Seguim carena amunt cap el coll de Poses i Sant Quirze Safaja. Des d'aquí resseguim la coma del Vilardell i enfilem cap el Castell de la Popa. Descendim pel Castell de Sant Martí fins arribar a Aiguafreda pel grau del Sunyer, ja a la vall del Congost. Entrem de ple en el Parc Natural del Montseny pel veïnat del Brull; per Sant Segimon i els castanyers de l'Erola arribem a Viladrau i Espinelves.

Creuem les perxades d'en Serrallonga i ens endinsem als exuberants boscos de les Guillerries per davallar a l'embassament de Sau, i pel Grau del Castell arribem a Tavertet. Seguim carena amunt cap el coll del Bac i travessem pel coll de Cabrera cap a la Fageda de la Grevolosa i la collada de Bracons. Continuem el camí cap a Sant Bartomeu de Covildases i el veïnat de Ciuret, des d'on ascendim a Santa Magdalena de Cambrils. Davallem cap a Vallfogona del Ripollès i per terres del bisbat arribem a la seu de Sant Joan de les Abadesses.

A partir d'aquí comença el tram pirinenc tot remuntant cap el municipi d'Ogassa, el veïnat de Sant Martí de Surroca i el refugi forestal de Montserrat. Ascendim al coll de Pal i creuem cap a la Collada Verda. Prosseguim l'ascensió fins a la Collada de Meianell. Seguim la pista de Tegurà i per la Coma de Fontlletera creuem el coll dels Tres Pics per davallar a la vall del Freser i el refugi de Coma de Vaca. Remuntem la vall del Freser fins al coll de la Marrana. Baixem al refugi d'Ulldeter i remuntem la Portella de Mantet per davallar per terres franceses cap a la població de Mantet i el llogaret de Nyer, amb la visita al seu castell, punt final d'aquesta Gran Ruta Temàtica.

ETAPA DE CLOENDA

Com a cloenda i completant el camí dels Nyerros, celebràrem un dinar de germanor per a tots els molts participants d'aquesta gran ruta del Centenari. I, com no podia ser d'altra manera, férem una caminada resseguint les passes d'en Serrallonga, nyerro per excel·lència, pels voltants de la vila on va néixer, Viladrau. Fou una matinal amb un

recorregut espectacular per camins del Parc Natural del Montseny, escollint un itinerari autènticament nyerro que ens féu gaudir d'allò més, des de Sant Marçal de Montseny a Viladrau, acabant amb un gran dinar nyerro a l'hostal-restaurant Bofill de Viladrau.

XIFRES

- Etapes: 12 (del 3 d'octubre de 2010 al 10 de juliol de 2011).
- Quilòmetres caminats en les 12 etapes: 247,910.
- Promig de participants: 76 per etapa.

26a CAMINADA POPULAR DE TERRASSA DEL CENTENARI

Per Antoni BARTOMEUS i GALO BARDES

La tradicional Caminada Popular feta el dia 7 de novembre de 2010, es va incloure dins dels actes que la nostra entitat va celebrar per commemorar el seu centenari.

Aquest any la vam compartir amb els amics del CD Terrassa Hoquei, entitat bessona i també centenària, que va posar a la nostra disposició les seves magnífiques instal·lacions, un magnífic mirador a la muntanya de Sant Llorenç on hi vam instal·lar la sortida i l'arribada.

La caminada temàtica va discórrer per llocs que ens són molt propers però que van ser escenaris de l'antiguitat, on els nostres avantpassats hi treballaven i hi vivien, com la Serra Llarga, amb el seu Opus Spicatum, els pous de glaç, la Torrota amb les seves llegendes, els poblats ibers i el Camí Ral.

El dia va ser magnífic i vam comptar amb l'assistència de quasi 800 caminadors que van gaudir i participar de les distintes escenificacions que hi havia al llarg del recorregut.

A l'arribada els esperaven els Gegants de Terrassa, un grup de jazz i un copió pica-pica que van donar un aire festiu i entranyable a la cloenda d'una jornada tan especial.

L'obsequi escollit com a record va ser un objecte molt especial i molt vinculat a la nostra entitat, ja que va ser descobert l'any 1929 pel nostre consoci Joan Solà. Es tracta d'una còpia exacta de la sivella de Coll d'Eres, fermall de bronze datat als voltants del segle V, peça d'una raresa excepcional i d'un gran valor arqueològic.

FITXA TÈCNICA

- Sortida i arribada: CD Terrassa Hoquei (Les Pedritxes).
- Longitud: 15, 250 km.
- Temps: 5 hores aprox.
- Desnivell acumulat: 609 metres.

ITINERARI

Les Pedritxes – Font de la Riba – Serra del Gall – Mas de la Serra Llarga – Turó del Queixal – Torrota de l’Obac – Pou de Glaç – Turó de la Carlina – Caus Cremats – Serra de les Pedritxes – Ermita de Sant Joan – “Gran Canyon” – Les Pedritxes.

LA DIADA DEL CENTENARI

Per Luci MORERA i DOMÍNGUEZ

No recordo la data, però abans de l'estiu de l'any del centenari, ens van encomanar a unes quantes persones vinculades de diferent manera al CET d'organitzar la Diada del Centenari. Era clar que aquesta Diada havia de ser diferent, com molts dels actes i activitats habituals del Centre, calia marcar la diferència. No cada any es fan "cent anys"! La Diada del Centenari, a diferència de les altres diades dedicades o pensades per als socis/es, es volia oferir a la ciutat, que fos una activitat que servís per a donar a conèixer a la ciutat què és el CET i que s'hi fa. Així va ser com una colla de socis/es: el Xavi Pereira, la Nuri, el Toni Bros, la Montse Trullàs, el Jesús Romero, la Montse Maldonado i la Luci Morera ens varem posar a la feina. Pensavem que, si volíem que fos un "aparador" per Terrassa, calia una implicació de totes les seccions per poder oferir una bona mostra. Tot i que va costar una mica d'entrada de gestionar-les totes, la resposta fou esplèndida i cada una d'elles va tenir un espai on poder-se mostrar. La utilització de les carpes que s'utilitzen pel campament, fou un bon material per a fer unes *paradetes* on les seccions explicaven què feien i un muntatge audiovisual mostrava diferents aspectes de les activitats. Tot això succeïa a la Plaça Vella, el dissabte dia 13 de novembre de 2010.

A les primeres reunions, tot fent “bullir l’olla” van sortir tota mena de propostes: algunes divertides, d’altres difícils de materialitzar, d’altres esbojarrades, algunes de clàssiques, d’altres d’impossibles... entre totes elles i centrant-nos amb les possibilitats reals de temps, espai i pressupost vam aconseguir un producte molt digne. Es va haver de desestimar una gimcana que rememorés antigues diades de germanor per dificultats de l’espai que teniem: l’espai urbà. De totes maneres varem conservar *la tibada de la corda* en memòria d’aquelles jornades on es competia entre les diferents seccions a l’acabada de la gimcana.

No hi podia faltar un espai pels grimpaires. Es va aconseguir un *rocòdrom* on hi van poder escalar des dels més petits fins als joves amb ganes de tastar el plaer de l’escalada. Pel que fa a les alçades, varem tenir la sort de comptar amb un taller dels *Minyons de Terrassa*, que van fer “pujar” a més d’un/a. Tanmateix els “subterranis” havien també de tenir un espai. Tot i que en aquest espai urbà semblava molt difícil d’aconseguir soterrar-se, de la mà d’en Mingu dels Museus de Terrassa, es van poder fer visites guiades a les *Coves urbanes, galeries i fresqueres*.

Pensant en els més menuts, que són aquells/es persones que en un futur podran formar part d’aquesta gran família que és el Centre, es van muntar dues activitats. Per un costat un espai per saltar gaudir i aprendre: *l’inflable del reciclatge*. D’altra banda també van poder participar en l’elaboració d’un *gran mural* de la mà dels responsables de la Secció Infantil.

La cirereta que culminaria la Diada era una activitat diferent, sorprenent i que ens va tenir a tots esmaperduts fins al darrer moment: el *globus aerostàtic*. Va ser un gran èxit. Poder enlairar-se cap a les alçades, com ho fem per assolir els cims de la terra, des del rovell de la nostra ciutat, va captivar tant a grans com a petits. El simple fet d’enlairar el globus, ja va crear per a ell mateix una gran expectació amb una gran col·laboració i respecte de tota la gent.

 CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA

Diada del CEnTenari
13 de novembre de 2010

Matí de 11:00 a 14:00 Tarda de 17:00 a 20:00

PROGRAMA D'ACTIVITATS

ROCÒRDOM
Escalar a la plaça Vella?
Serà possible. Al capdell i a la base, amb monitors que ens ajudaran a fer-ho.

CARPES DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA: amb presència de les diverses seccions del centre, informació de les activitats que desenvolupem, exposició de fotografies, audiovisuals i presentacions.

ACTIVITATS INFANTILS: Gran Mural de Sant Llorenç / Tallers de pintura

VISITES COMENTADES: "Coves artístiques: pintures i fresques". A les 11:30, 12:00, 12:30 i 13:00. Cal que us presenteu al Casal de Tàrrida (localitat) o la carpa (o bé: 20 persones per sessió). Col·labora: "Vides de Terrassa"

L'INEL·LABLE PER RECICLAR SALTANT! (a la tarda)
Rebutar, Reciclar i Reutilitzar.
Un joc lúdic i divertit que permetrà, als nens patits, passar-ho bé mentre treballen la capacitat selectiva.

Taller de CASTELLS (a les 17:00)
Col·labora: "Vides de Terrassa"

GLOBUS AEREOESTÀTIC (de 17:30 a 19:30)
Vol capiu al corda d'alt, a la plaça Vella, una experiència única.

Tradicional **TIRADA DE CORDA** (a les 18:00)

Hi haurà **CRISPETES**, per a tothom i moltes coses **SORPRESES!!!**

Una nota final divertida i gustosa la van posar les “noies de les crispetes” que van oferir paperines de crispetes amb un toc d’humor, a tota persona que s’hi acostava.

(Fotos: Salvador Vives, Jordi Albareda i Goreti Cajide).

RENOVACIÓ DE LA FLAMA DE LA LLENGUA CATALANA. 42a edició

Per Salvador VIVES i JORBA

El 1968, amb motiu del centenari del naixement de qui fou el normalitzador de la llegua catalana, Pompeu Fabra, una vintena d'entitats excursionistes, entre elles el nostre Centre, van decidir fer una acció simbòlica d'encendre una flama sobre la seva tomba a Prada de Conflent i portar-la encesa fins a Montserrat. Des d'aleshores, ininterrompudament i organitzat per una entitat diferent, es repeteix any rere any aquest acte de compromís amb la nostra llengua i el nostre país.

El 2011, el Centre Excursionista de Terrassa, aprofitant el centenari de l'entitat, va ser el responsable de dur a terme aquesta activitat. Els actes van començar el dia 5 de febrer de 2011 amb una excursió a Prada de Conflent, un dinar a Taurinyà i la visita a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà. El dia següent es va fer l'encesa de la Flama i acte

d'homenatge. Continuaren una sèrie de conferències on hi participaren Jaume Aulet, Mila Segarra, David Paloma, Bernat Joan, Pepe Ruiz, Jordi Bilbeny i Patrícia Gabancho.

El diumenge 20 de febrer, es va fer la sortida a peu des del CET fins al monestir de Montserrat. Aquí, el pare abat Josep Maria Soler va donar la benvinguda a tots els participants. Seguidament es va fer l'encesa i renovació de la Flama a l'atri de la basílica del monestir. Els parlaments van anar a càrrec del president del CET Francesc Muntada, del president de la FEEC Daniel Planes, i de Vicenç Villatoro, president de l'Institut Ramon Llull. Una interpretació musical coral, dirigida per Lucia Béresová, va clausurar tots els actes.

És important rellegir un text de Pompeu Fabra publicat arran de l'aprovació de l'Estatut de 1931:

“Cal tornar a desvetllar l'interès del jovent per la causa de Catalunya, per la seva llengua, la seva història i cultura. Cal tornar a fer vibrar la seva ànima per l'ideal del seu alliberament nacional. Cal fer comprendre el catalanisme, no com una política, sinó com una doctrina que abassega tota l'ànima, ordena tots els nostres actes i dóna sentit a la nostra vida”.

(Fotos: Salvador Vives).

PROJECCIÓ DE PEL·LÍCULES D'AGUSTÍ FABRA

Per Manel FABRA i RICART

En primer lloc voldria agrair al CET que vagi programar pel dia 3 de març de 2011, i dins dels actes del Centenari, la projecció de les pel·lícules del meu oncle Agustí Fabra i també agrair la gran assistència que hi hagué en aquella sessió.

Després d'una magnífica presentació a càrrec de l'Anna Fernández Àlvarez, doctora en Geografia i Història, i professora d'història de l'art i cine a l'Escola Pia de Terrassa, es van projectar un recull de set pel·lícules on vam veure les diferents activitats d'excursionisme, esquí, atletisme i la vida social del Centre des de l'any 1928 fins al 1953. A destacar la del Campament d'Alta Muntanya a Sant Maurici de l'any 1932, la Diada de Sant Bernat a la Mola de l'any 1953 i d'altres com la davallada de la Castellassa de Can Torres, amb una escala de corda, de l'any 1931.

La cinematografia de l'Agustí Fabra és un document de gran valor històric que hem de preservar i per aquest motiu hem creat el Fons documental, filmic i fotogràfic per recuperar les imatges que ell va enregistrar amb base pel·lícula, fa més de 80 anys, garantir-ne la seva conservació amb els actuals sistemes digitals i fer-ne la difusió a historiadors, investigadors i la societat en general.

EXPOSICIÓ “100 ANYS D’ESPELEOLOGIA AL CENTRE EXCURSIONISTA DE TERRASSA”, de l’avenc de l’Era dels Enrics a la Torca del Mogu

Del 7 al 27 de març de 2011, la sala d’actes del Centre acollí una magnífica exposició fotogràfica sobre els cent anys d’espeleologia a la nostra entitat. Un recull de més de 50 fotografies resumia d’una manera gràfica l’activitat espeleològica al CET des dels seus inicis fins a l’actualitat, o sigui, des de la visita a la cova de Mura, l’avenc dels Codolosos i l’avenc i cova de l’Era dels Enrics l’abril de 1911 fins les actuals exploracions al Valle de las Moñetas, al massís Central de Pics d’Europa, on a la Torca del Mogu s’ha assolit la profunditat de –602 metres. L’exposició va ser organitzada per la Secció d’Investigacions Subterrànies.

Avenc de l’Era dels Enrics (1911).

Torca del Mogu (2009). Foto: Daniel Ballesteros.

REMEMORACIÓ DE L'EXCURSIÓ ESPELEOLÒGICA A MURA I CONTORNS DE 1911

Per Salvador VIVES i JORBA

El diumenge dia 17 d'abril de 2011 la Secció d'Investigacions Subterrànies va organitzar una sortida que rememorava l'excursió geològica i espeleològica que va fer el nostre Centre els dies 16 i 17 d'abril de 1911 a Mura i contorns. En aquella data, l'excursió va ser dirigida per en Domènec Palet i Barba i es van visitar la cova de Mura, l'avenc dels Codolosos, l'avenc de l'Era dels Enrics i la cova del mateix nom. Cent anys després, un bon nombre de socis membres de la SIS van fer un recorregut similar però, en aquesta ocasió, d'un sol dia.

Cova de Mura.

Després de visitar el Centre d'Interpretació del Parc Natural a Mura, es va anar cap a la cova de Mura on els geòlegs de la nostra secció d'espeleologia van exposar les peculiaritats de la formació i evolució geològica de la cavitat. Després, i seguint el recorregut centenari, es va explorar l'avenc dels Codolosos. El dinar es va fer al Pla d'en Serrallonga, tot gaudint d'unes magnífiques vistes. L'excursió continuà passant per la balma dels Venedors i d'aquí fins l'avenc i la cova de l'Era dels Enrics. El retorn es va fer pel Coll de Boix fins arribar a l'Alzina del Sal·lari.

Cova de Mura.

Com a record es va editar un llibret on es reproduïa l'article de Domènec Palet i Barba sobre aquesta excursió i que va sortir publicat en dues parts a l'Arxiu d'Estudis del CET números 1 i 2 de 1911 i 1912. En el llibret hi surt publicat un article sobre la formació geològica de la cova de Mura fet per en Marc Anglés i Cristian Montoro, i al final una sèrie de fotografies i topografies dels llocs visitats.

En resum, una molt bonica i interessant sortida que va servir d'homenatge als nostres antecessors espeleològics del Centre.

Balma del Venedors.

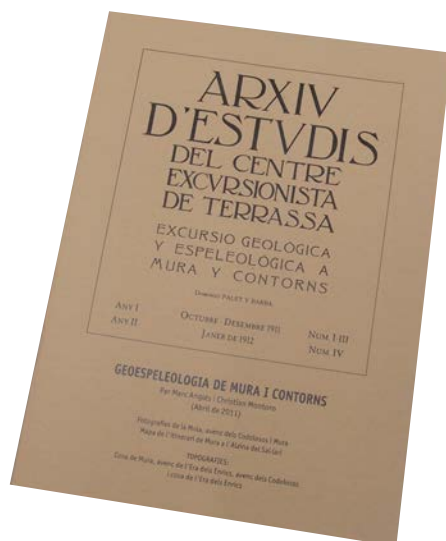

Foto portada llibret editat per aquest esdeveniment.

LA CREU DE SANT JORDI

La Creu de Sant Jordi és un del màxims reconeixements que pot rebre una persona per part de la Generalitat de Catalunya, distinció que es va crear el 1981 amb la finalitat de reconèixer les persones naturals o jurídiques que, pels seus mèrits, hagin prestat serveis destacats a Catalunya.

Coincidint amb el seu Centenari, el dia 27 d'abril de 2011, la Generalitat de Catalunya va concedir la Creu de Sant Jordi al Centre Excursionista de Terrassa, juntament amb altres 29 personalitats i 14 entitats que s'han destacat pels serveis prestats a Catalunya en la defensa de la seva identitat, en el pla cívic i cultural, guardó que va ser recollit pel nostre president Francesc Muntada.

Moment en que el Molt Honorable president de la Generalitat de Catalunya Artur Mas, fa lliurament de la distinció.
(Foto: Gabinet de Relacions externes i Protocol de la Generalitat).

CONCERT DE CENTENARI DEL CET

El dia 20 de maig de 2011, a partir de les 8 del vespre, els joves de la casa van organitzar un concert a la plaça del Vapor Ventalló. Vam comptar amb l'actuació dels grups Pa de Ral, Males Hierbas i Sense Sal.

RONDA EXCURSIONISTA DEL CENTENARI

Per Antoni BARTOMEUS i GALO BARDES

Rememoració de la primera marxa que l'any 1985, amb motiu del 75è aniversari de la nostra entitat, un grup de caminadors entusiastes amb el Jaume Galofre al capdavant van organitzar. Aquesta marxa s'ha anat repetint any rere any i avui s'anomena Caminada Popular de Terrassa.

Amb motiu del centenari de la nostra entitat l'hem volgut repetir respectant l'itinerari i l'esperit amb que es va crear. Com fa 25 anys, els participants van sortir de la seu del Centre, van creuar Terrassa i d'aquí van fer una bona passejada pels llocs més emblemàtics del nostre Parc i després de més de 40 km retornar a l'origen. Com en la primera marxa, els caminadors van haver de portar-se l'esmorzar i el dinar. L'organització va donar un recolzament alimentari i amb begudes en llocs puntuals.

En Jaume Aulet ens va fer una descripció exhaustiva, minuciosa i podríem dir en certa manera poètica del recorregut. Només llegir-ho donen ganes de resseguir-ho punt per punt i lloc per lloc.

L'obsequi escollit va ser un mocador de coll que porta imprès el Mapa Topogràfic de Sant Llorenç del Munt editat pel Centre Excursionista de Terrassa l'any 1963. Peça molt apreciada i que encara avui llueixin molts consocis.

FITXA TÈCNICA

- Sortida/Arribada: Seu del Centre Excursionista de Terrassa.
- Longitud: 41,520 km.
- Temps: 10 a 12 hores aprox.
- Desnivell acumulat: 2.060 m.

ITINERARI

Centre Excursionista, esglésies de Sant Pere, riera de les Arenes, Matadepera, Can Torres, Plecs del Llibre, Camí dels Monjos, la Mola, els Òbits, el Montcau, la Mata, la Pola, Pou del Glaç, casa de l'Obac, la Pineda, Riera de Gaià, Pont de Vacarisses, Centre Excursionista.

Data de realització: 29 de maig de 2011.

DIADA DE SANT BERNAT DE MENTHON

Per Jaume GALOFRE i GABARRÓ

El programa de la Diada de Sant Bernat de Menthon va començar el dissabte dia 11 de juny de 2011 a la plaça del Vapor Ventalló amb animació a càrrec de Carles Cuberes. Després, a la sala d'actes del Centre, Antonio Carasol (Toño) en oferí una interessant conferència sobre la seva vida alpinística, amb ascensions i escalades a Montserrat, Pics d'Europa, Pirineus, Alps, Yosemite, Patagònia... L'acompanyà Àngel López, veterà component de la cordada que l'any 1953 va conquerir per primera vegada el mític monòlit del Puro de Riglos.

I com ja és tradicional, el diumenge es continuà la Diada al cim de la Mola de Sant Llorenç del Munt. A les 11 es va fer l'escalada col·lectiva a la cova del Drac i a les 12 del migdia tingué lloc una actuació de la colla dels Geganters de Terrassa i un sonat concert per part de l'Associació d'Acordionistes dels Països Catalans, "La Diatònica".

Aquesta celebració de la Diada de Sant Bernat es ve realitzant des de l'any 1952, data en la qual el CET prengué la iniciativa d'encarregar la creació d'una imatge de Sant Bernat de Menthon, patró dels muntanyencs. La imatge fou concebuda i realitzada pel consoci Antoni Costas, sota el mestratge del gran artista Ricard Marlet. El dia 15 de juliol de 1952, s'entronitzà la imatge en una capella lateral del monestir de Sant Llorenç i es cantaren els goigs del sant, editats per a l'ocasió.

GOIGS

EN HONOR i LLOANÇA
a L'INSIGNE ARXIDIACA D'AOSTA el gloriós

SANT BERNAT DE MENTHON

PATRO DELS MUNTANYENCS

que es venera a l'Església abacial del romànic cenobi benedictí
de la Mola de Sant Llorenç del Munt al Vallès Occidental,
Bisbat de Terrassa, antiga Ègara,
des de l'any 1952, en que fou intronitzada la seva imatge pel
CENTRE EXCURSIONISTA de TERRASSA

GOIGS

que es canten, per la seva festa, en la benedicció dels
estris emprats en la pràctica de l'alpinisme i en
la processó pel cim de la Mola

Malauradament, al cap de poc temps la imatge, que era una bella talla de fusta, sofrí un petit accident amb les candeles que muntanyencs pietosos varen posar als seus peus. Quedà bastant socarri-mada i el CET decidí encarregar una segona talla de fusta que fou entronitzada en la Diada de Sant Bernat celebrada el 14 de juny de 1953.

Aquesta imatge és la que encara avui es venera a l'església de l'antic cenobi benedictí. El consoci Agustí Fabra, reconegut cineasta, filmà un reportatge que ha estat profusament projectat al nostre local.

(Fotos: Jordi Albareda).

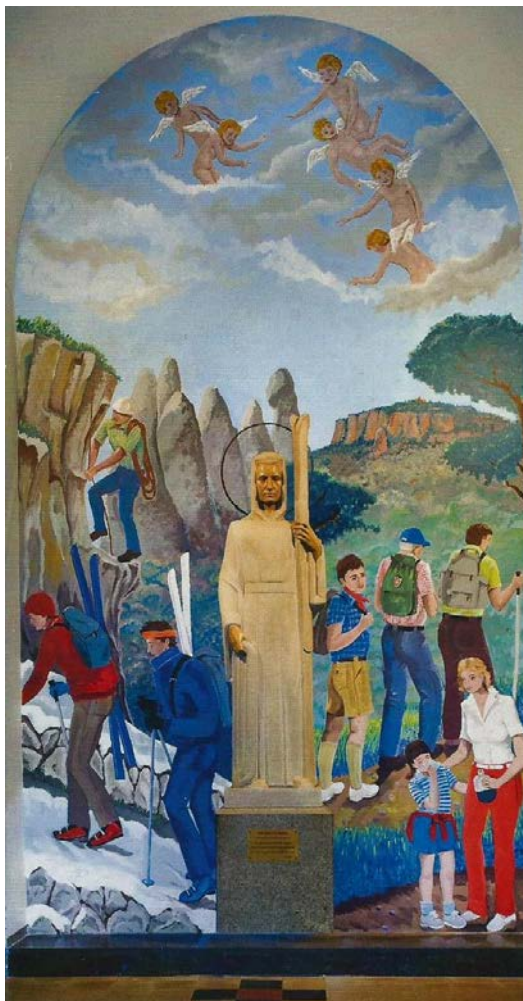
UNA PINTURA AL·LEGÒRICA DE SANT BERNAT A LA PARRÒQUIA DE LA SAGRADA FAMÍLIA DE TERRASSA

Per Ricard ALEGRE i MORILLO

Des del mes de juny de l'any 1960, una estàtua de pedra de l'escultor Ferran Bach-Esteve, situada en un lateral de l'església de la Sagrada Família de Terrassa és testimoni de multitud de misses i cerimònies. La figura correspon a Sant Bernat de Menthon, patró dels muntanyencs. La seva instal·lació respon a una ofrena que un grup de socis del CET va fer amb motiu del 50è aniversari de l'entitat.

Mig segle després, un altre grup de socis han volgut celebrar el Centenari del Centre amb una acció similar, i per això han pintat a la paret on hi ha l'estàtua unes pintures al·legòriques en funció del patronatge del sant sobre els muntanyencs, escaladors, esquiadors, senderistes,... L'origen de la iniciativa ve d'anys enrere. Vam tenir la idea i la vam compartir amb alguns destacats socis del Centre i de la parròquia de la Sagrada Família. El cas és que la paret on estava el sant quedava trista ja que era completament blanca.

L'autor de la pintura és en Josep Anglada Berrocal, que recollint la idea que se li va exposar la va realitzar de manera totalment desinteressada. Va ser inaugurada el dia 15 de juny de 2011 i beneïda pel rector de la parròquia mossèn Josep Esplugas.

63è CAMPAMENT SOCIAL D'ALTA MUNTANYA, EL CAMPAMENT DEL CENTENARI

Dels dies 31 de juliol al 14 d'agost de 2011 es va celebrar la 63a edició del Campament Social d'Alta Muntanya. En aquesta ocasió el lloc escollit va ser el Parco Naturale delle Alpi Marittime, a Entracque, Valle Gesso (Itàlia).

Precisament, el 30 de juny de 2011, el nostre consoci Maties Masip i Banqué va fer una conferència a la sala d'actes del Centre amb el títol “Els Campaments d'Alta Muntanya en el Centenari”. Vam gaudir d'una sèrie d'imatges i records de les seves vint edicions viscudes, fent èmfasi en els canvis que s'han produït durant tots aquests anys. En un proper Arxiu del CET, sortirà un interessant article de Maties Masip sobre els Campaments Socials de l'entitat.

(Fotos: Jordi Albareda).

CENT ANYS - CENT CIMS

Per Manel CAJIDE i PLAZA

Una de les moltes propostes que varen sorgir com possibles activitats de la celebració del Centenari de la nostra entitat fou la d'ascendir a cent cims del territori català i la proposta es va anar desenvolupant fins que va sorgir la idea d'ascendir els cims que conformen la línia fronterera entre les administracions de França i d'Espanya per tal de simbolitzar les muntanyes com el nexa d'unió entre la Catalunya Nord i la Catalunya Sud, de les dones i homes, terres, cims, rius i valls, sota una llengua comú que és el tret definitori d'un país a ambdues vessants dels Pirineus.

La idea va tenir una gran acceptació i ràpidament es va confeccionar la llista de cims a ascendir sota el criteri d'estar separats per un coll, a excepció dels cims del massís de la Pica d'Estats, que es va considerar oportú ascendir a totes les cotes secundàries del sostre del nostre país i la data escollida no podia ser altre que el dia de la Diada Nacional de Catalunya.

Així doncs, l'onze de setembre de 2011 tota la línia divisòria pirinenca del nostre territori es va omplir de muntanyencs uniformats amb una camiseta commemorativa

d'aquesta activitat del nostre Centenari. Des del cim del Querroig a la costa empordanesa fins al Tuc dera Escaleta a la Vall d'Aran i cim on conflueix la divisió territorial entre Aragó, Catalunya i França, la gent va ascendir a l'hora establerta tot esperant aquella avioneta que havíem contractat per tal de poder enregistrar les imatges de tots els cims pirinencs coronats per tota la gent que va voler participar en aquest acte.

Malauradament el temps no ens va acompanyar massa i la forta tramuntana d'aquell dia va provocar un retard considerable en el pas de l'avioneta i fou per aquest motiu que quan va poder sobrevolar la cadena pirinenca, molta gent ja era descendint dels cims. Malgrat tot, les imatges que es varen poder enregistrar varen donar testimoni de la moltíssima gent que encara eren al cim esperant el pas de l'avioneta i finalment aquest acte fou un èxit de participació, de relació entre els nostres associats i companys d'altres entitats i va fer un caliu social com feia temps que no veíem.

Com a breu resum estadístic destacarem que l'activitat va comptar amb un total de 587 participants de les següents entitats:

Agrupació Excursionista Planoles	30 participants
Anar Fent per la Cerdanya	21 participants
Antics Alumnes Associats de Casp	27 participants
Apeupermontserrat	7 participants
Associació d'Amics de la Muntanya	12 participants
CAM Parets	17 participants
Centre Excursionista Empordà	3 participants
Centre Excursionista de Lleida	12 participants
Centre Excursionista Sant Celoni	2 participants
Centre Excursionista de Terrassa	344 participants
Club Alpí Francès	2 participants
Club Muntanyenc Mollet	15 participants
Editorial Alpina	2 participants
Minyons de Terrassa	30 participants
Particulars	4 participants
Unió Excursionista de Catalunya El Prat	30 participants
Unió Excursionista de Sabadell	29 participants

I malgrat que 3 cims varen quedar deserts, concretament els cims del Tuc de Serra Alta, el Cap dera Pica i el Pic de Sacaube, tots ells d'aproximació complexa i llarg viatge, els 97 restants van estar ascendint en una jornada que restarà en el record del nostre Centenari com un gran èxit de participació de la nostra gent.

ACTES SOCIALS DE CLOENDA DEL CENTENARI

Els actes de cloenda del centenari del Centre Excursionista de Terrassa van tenir lloc el dissabte dia 17 de setembre de 2011. Tot va començar amb la participació de diferents grups de cultura popular de la nostra ciutat amb una cercavila fins la Nova Jazz Cava. Allà, el president del Centre Excursionista de Catalunya Josep Manuel Puente, presentà al prestigiós muntanyenc Josep Ma Sala i Albareda que ens oferí la conferència "Excursionisme, esport-cultura?". Un cop acabada va haver-hi un concert a càrrec de Jazzspirit & Josep Ma Farràs.

De retorn al Centre, a les 9 del vespre es descobrí la placa commemorativa del Centenari del CET, obra de Josep Puig i Cabeza.

A continuació, a la plaça del Vapor Ventalló es celebrà el Sopar de cloenda del Centenari.

(Fotos: Jordi Albareda).

TREKKING DEL CENTENARI

Per Jaume BUXADÓS ESTANY i Anna TEJEDOR MORELL

Dins dels actes del Centenari del Centre Excursionista de Terrassa, el nostre amic i consoci Pep Aced va proposar de fer el Trek del Manaslu i la prolongació per la Vall de Sikkis fins la població de Pokara.

Uns quants consocis ens vam engrescar i ja varem començar a fer els preparatius. El dia 9 d'octubre de 2011 vam sortir de Terrassa 13 socis cap a Kathmandú. El viatge va ser de 28 dies totals, 17 de marxa i els altres de turisme a Kathmandú i Pokara.

Aquest trek ens va permetre visitar unes valls que fins l'any 1992 han estat tancades als trekkings, només podien accedir els expedicionaris que intentaven fer algun dels cims de la zona, especialment el Manaslu de 8.163 m. Això ha permès mantenir-se en un estat quasi pur, que li confereix un encant especial i molt atraient pels excursionistes que busquen zones poc transitades i conegudes.

Després d'un dia de viatge en vehicle per camins d'aventura assegurada, vam arribar al petit poble d'Arughat Bazaar, on l'endemà vam començar el trek, remuntant el riu Burhi Gandaki. Aquest riu neix a la gelera del Manaslu i té grans crescudes monzòniques però per l'època que hi passàrem, vam poder transitar pel camí de la vorera del riu sense problemes.

Durant els següents dies caminàrem al costat dels camps de cultiu, pujàrem per ribes escarpades, al costat de cascades d'aigua, travessàrem pastures de cavalls i vaques, per ponts penjats sobre el riu, glaceres i per poblacions com Lapbesi, Jagat, Deng, Lho, Kargyu Chholing fins a Sama Gompa a on vam trobar una escola monestir budista i també per primera vegada vam veure els primers grans cims d'aquest trek himalaienc com el Naike Peak, el Manaslu North, de 7.157 m i finalment el Manaslu, de 8.163 m, reconegut com un dels 8.000 més espectaculars.

L'últim poblet abans de creuar el coll és Somdu, que està a 4.000 m d'alçada i on hi viuen uns 200 veïns repartits en unes 40 cases en condicions molt severes d'alta muntanya. El següent camp després d'aquest poble a 4.450 m d'alçada a on a la nit ens va nevar i al llevar-nos de matinada les condicions van ser totalment hivernals. L'endemà continuem

ascendint fins el coll del Larkya La, de 5.135 m, amb mal temps i sense veure res, però a la baixada del coll el temps va anar millorant i vam tenir unes vistes magnífiques.

Baixàrem i en un parell de dies ja estàvem a Dharapani, el poble del creuament amb el trek del circuit dels Annapurnas, on ens vam acomiadar dels companys Àlex i Neus ja que acabaven aquest trek amb nosaltres.

Seguidament vam remuntar per una vall solitària i poc transitada, d'una vegetació impressionant i on ascendirem per uns camins tallats amb escales a les roques, fins a diversos colls i el més alt, el de Furjudewali de 4.385 m d'alçada, per on fins i tot els guies desconeixien el camí i vam passar un parell de dies totalment desorientats.

Finalment vam arribar satisfets i cansats als pobles de Sikkli i Sovi a on el bus ens va tornar fins a Pokara. L'endemà tornàrem en avió a Kathmandú, on vam fer-hi estada de 4 dies per a visitar la ciutat i els seus voltants.

Participants: Pep Aced, Àlex Abella, Neus Abella, Josep Bordas, Manel Burgos, Jaume Buxadós, Adela Cirera, Cèsar Comas, Ma Rosa Domènech, Manel Fernández, Núria Gómez, Àngel Massallé, Cristino Nart, Montse Pujals i Anna Tejedor.

NOVA TAULA D'ORIENTACIÓ AL MONTCAU

Per Josep M. ESCODA i MOLINA

Quan es van començar a preparar els actes per a celebrar el Centenari del Centre, em va semblar que una cosa que podia estar al meu abast -ja que forma part del meu ofici- seria la reforma de la taula d'orientació del cim del Montcau. La van construir a mitjans dels anys 60 els germans Ros, vinculats al Centre Excursionista de Terrassa. La faria metàl·lica, doncs és el que domino. Ho vaig proposar a la Junta que aleshores presidia l'Àngel Casanova i la idea els hi va semblar bona.

I així va començar la idea que em tindria ocupat dos anys ben bons. Vaig fer servir la tècnica que utilitzava a la meua empresa fins que em vaig jubilar i fent que s'adaptés a la maquinària que disposava, de tecnologia avançada. L'empresa Nova Proima, que actualment dirigeix el meu fill Miquel junt amb el meu gendre Jordi, està preparada per a fer utilitatges de precisió, no per fer taules d'orientació, i per aquest motiu vam haver de fer moltes adaptacions.

El primer projecte el vaig presentar a la Junta del CET, presidida ja per en Francesc Muntada, el qual va ser aprovat. Faig un pressupost on vull que hi consti que hi hauran 111 peces d'acer inoxidable i bronze, ajustades de tal manera que formin una sola peça de quasi 1 metre de diàmetre. Ho anàvem construint sense haver d'interrompre l'activitat de l'empresa, o sigui, aprofitant les estones lliures que hi havien entre feina i feina. Sols d'aquesta manera podia sortir el pressupost presentat. Però del que n'era conscient i tenia molt present que era tot un honor per a mi fer aquesta feina i que estaria col·locada al segon cim més important de Sant Llorenç del Munt, la muntanya de la meva joventut.

A partir del primer projecte, i sense apartar-me de la idea inicial, s'anaven modificant certes coses. Per la meua manera de ser i treballar ha sigut molt important la total confiança que la Junta del Centre va dipositar en mi, sense cap mena d'interferència ni cap imposició. Això sí, sempre estaven al corrent de tot el procés.

El dibuix de lletra per lletra i de peça a peça els vaig fer amb programes de disseny, com el Robo-cat i l'Auto-cat. A les màquines no els hi pots donar una forma o una lletra escanejada, per petita que sigui. El seu contorn interior i exterior ha de tenir unes mides de longitud de graus de radis. És el llenguatge entre la programació de l'ordinador i les màquines.

Principalment fem servir una màquina d'electroerosió per fil i un centre mecanitzat. El fil d'electroerosió és d'un llautó amb un tractament especial que té un diàmetre de 0,2 dècimes de mil·límetre. Això fa que hagi de fer un foradet a cada peça perquè hi passi el fil, que programant el gruix i el tipus de material a treballar, actua d'elèctrode fonent amb una tolerància de 0,001 mil·lèsima de mil·límetre sense que el fil es fongui i es recuperi encara que inservible per la part posterior de la màquina. A cada peça, a cada forma, es necessita convertir el dibuix efectuat amb el programa de disseny al llenguatge de la màquina, dir-li el tipus de material, si és acer inoxidable, acer normal, bronze, coure, ferro... si fa 3 mil·límetres de gruix, 30 o 300. Totes aquestes dades s'han d'introduir en el programa perquè les peces s'ajustin amb precisió. No és el mateix posar els paràmetres per a tallar una peça de gruix de 28 mm d'acer inoxidable que el mateix gruix sigui de bronze. El centre de mecanitzat ja és una màquina que pot treballar en 3D. La vam fer servir pels gravats de les muntanyes, les línies d'orientació i, al disposar d'un petit abecedari, per gravar les lletres de la toponímia.

Al principi, per fer la topografia ens vam guiar pel mapa que serví per fer la primera taula de pedra. I quan ja tenia fet el projecte, ens vam adonar que en alguns punts, els graus d'orientació des del cim, no coincidien. Amb l'ajut d'un programa digital topogràfic modern, em vaig veure obligat a refer quasi totes les orientacions, doncs al moure els graus d'un cim, roca o població, s'encallava sobre altres punts que podien estar correctes. Hem de tenir en compte que fa 50 anys no es disposava de la tecnologia actual, així doncs, no hi tenim res a dir, però d'aquí 50 anys sí que ens poden passar comptes a nosaltres per no haver fet bé les coses!

A continuació, el més escaient era posar la toponímia correcta, seguint el nomenclàtor de la Generalitat de Catalunya i, per acabar, verificar les orientacions. Un dia vam pujar amb el Francesc Muntada i el Cèsar Fontanes al cim del Montcau i amb un mapa a escala el posàrem sobre la taula de pedra per a fer les últimes comprovacions i fent encara alguna correcció.

En un principi estava previst que la nova taula fos com un barret que es posaria damunt l'altra, aprofitant-la de suport, així com el peu existent. El Toni Bros seria el responsable de la part d'obra reparant la base malmesa. Però al fer una inspecció visual ens fa saber que el peu té unes esquerdes que no aguantarien el pes d'una nova taula, que vaig calcular d'uns 230 kg.

Amb la Junta del CET no ens ho vam pensar gaire i tampoc calia decidir lentament: la taula ja estava en un estat de programació que no ens permetia modificar cap element, sobretot de la part exterior o superior. En canvi sí que vam poder fer una petita transformació a la part interior. Aprofitant que es trauria la taula de pedra i es construiria un nou peu, la nova taula no tindria inclinació, seria plana i uns centímetres més baixa per estar a l'abast de més gent.

El dia 6 de setembre, el Toni Bros i el Manel Tomàs, junt amb uns operaris, vam pujar al cim per tal de treure la taula de pedra i enderrocar el peu de suport. El dia 15 del mateix mes, era el dia previst per fer la construcció del peu de formigó. Necessitàvem voluntaris per tal de pujar eines, aigua, sacs de ciment, un compressor de gasolina per fer funcionar l'aparell de foradar i el disc per tallar les barnilles que serien l'ànima de la columna. L'equip de voluntaris no va fallar: van pujar gent de totes les seccions del Centre.

El dia 20 tornarem a estar dalt el Montcau. Vam haver d'esperar a que escampés la boira perquè l'helicòpter havia de portar la taula des de l'era de la Mata, embolicada amb una manta per tal de no rebre cops i ratllades. Un cop col·locada se'ns va fer difícil orientar-la bé cap al nord doncs al ser tot metàl·lic les brúixoles anaven de bòlit. L'helicòpter s'endugué tots els sacs de runa, els paletes repararen i condicionaren el pedrís que envoltava la taula que ja va quedar instal·lada.

El 23 de setembre de 2012 és el dia de la inauguració. A part de ser un dels darrers actes del Centenari del Centre Excursionista de Terrassa, coincideix amb el 40è aniversari de la proclamació del massís de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac en Parc Natural. Per evitar l'aglomeració de vehicles i ser al màxim respectuós amb el medi ambient, l'entitat posà a disposició dels socis gratuïtament dos autocars fins al Coll d'Estenalles. Més de dues-centes persones omplien el cim del Montcau per tal de veure la nova taula

d'orientació. Parlaments del president del CET, Francesc Muntada i de qui ho era fa 50 anys Manuel Planchat, de la regidora de Medi Ambient de l'ajuntament de Terrassa, Eva Herrero i del director del Parc Natural, Àngel Miño. També es comptà amb la presència de cinc expresidents del CET. Es destapà la taula coberta fins aleshores per una senyera i s'acabà l'acte cantant l'himne de Catalunya.

EL DISSENY D'ELEMENTS COMMEMORATIUS DEL CENTENARI

Per Josep PUIG i CABEZA

El seguit de dissenys relacionats amb els actes de celebració dels cent anys de la fundació del CET, que a continuació es descriuen breument, comencen quan la Junta em convida a participar en el concurs pel logotip del Centenari.

EL LOGOTIP

Les úniques indicacions prèvies que em foren donades corresponien als àmbits on s'hauria d'aplicar i que havia de prevaldre a fórmula verbal "centCET". A tal efecte, la proposta del meu despatx, que va resultar finalment guanyadora, buscava diferenciar-se pel fet de no utilitzar cap xifra numèrica que senyalés els cent anys de la fundació. Així doncs, jugant amb la paraula cent i CET (acrònim de Centre Excursionista de Terrassa), varem trobar la manera de reduir-ho tot a una sola paraula: cent.

Es va presentar aquesta versió juntament amb una sèrie d'aplicacions amb l'escut i les dates de fundació i de celebració, aquestes sí amb números doncs la lectura dels anys és molt més directa.

L'ESCUT

Coincidint amb el desenvolupament de les propostes de disseny del logotip, el soci Francesc Jurado, tècnic de preimpresió, va proposar l'actualització de l'escut del Centre fent uns subtils canvis gràfics per a millorar la seva reproducció en diferents suports i introduint la xifra 1910 a la franja que hi ha entre les quatre barres i la silueta de la muntanya de Sant Llorenç. Alhora va agrupar les inicials del Centre Excursionista amb el nom de la ciutat de Terrassa de forma més correcta. Així doncs, la solera del Centre queda també manifesta amb aquestes millores.

LA MEDALLA

La necessitat d'anar resolent múltiples elements comunicatius del Centenari va portar a que, a continuació d'haver decidit el logotip, la Junta m'encarregués la seva aplicació a la medalla.

El concepte per a la forma de la medalla, més enllà de l'aplicació gràfica del símbol i l'escut, va sorgir tot buscant un referent en el material de muntanya que simbolitzés la fermesa i que s'identifiqués com un punt en la traça d'un camí o d'una via. Seguint aquest fil argumental vaig pensar en les assegurances d'escalada, no tant en els pitons sinó en les plaquetes, que constitueixen un dels elements més característics de l'equipament de les vies. La forma corbada de les plaquetes recuperables o el plec que tenen les fixes i l'anella per fixar els mosquetons, podien servir per fer sobresortir el relleu de la Mola i alhora permetre passar una cinta per penjar-la. Inicialment vaig pensar en una peça feta d'estampació per reflectir el caràcter industrial del seu origen però és un procés car pel nombre reduït de peces a obtenir. Després de fer consultes i introduir alguns canvis varem definir la forma definitiva en funció del procés de la fosa que va ser pel qual es va optar finalment.

La medalla té una composició gràfica molt senzilla, on només apareix la informació rellevant, presenta una corba poc pronunciada que li confereix dinamisme i serveix per donar relleu a la Mola de l'escut del CET. L'acabat de les superfícies en relleu havia de ser polit brillant per a emfatitzar les qualitats del material i els reflexos aprofitant la seva forma. Finalment dir que el color daurat va ser una decisió a efectes de protocol.

LOGOTIP DEL CAMÍ DELS NYERROS

Quasi simultàniament al disseny de tots aquests elements va sorgir l'encàrrec del logotip pel Camí dels Nyerros, que era un projecte de camí GR del Centenari. El resultat és fruit de conjugar l'element del bandolerisme amb la pistola i l'animal que els simbolitzava, com era el garrí. Amb tot això es va jugar per crear el símbol de la "n", la "y" i la "e" de Nyerros. Es volia trobar una imatge evocadora amb regust de cal·ligrafia antiga. L'aplicació ha servit tant per a impresos com per a estampar camisetes.

LOGOTIP CENT CIMS

Per a les samarretes de l'operació Cent Cims, que tothom havia de portar posades el dia 11 de setembre del 2011 quan l'avioneta sobrevolés la carena Pirenaica, es va utilitzar la composició gràfica del logotip i una esquematització de la forma de Catalunya, amb les seves múltiples serralades i massissos, emprant la forma del triangle per simbolitzar-los. Buscàvem que el conjunt fos molt clar per facilitar la identificació de lluny.

Tot i que els cims marcats no resseguien estrictament la frontera ja que no quedava gaire bé gràficament, creiem que el missatge s'entenia prou bé. El color festuc de la samarreta, decidit en darrera instància per la Junta, va ser un encert per aconseguir un efecte llampant i contrastat que reforçava la finalitat de la peça de roba.

LA PLACA COMMEMORATIVA

La darrera peça que vam dissenyar fou la placa commemorativa dels cent anys de la fundació del Centre. Es tracta d'un element singular, en primer lloc perquè hi ha tres precedents, les dels 25, 50 i 75 anys i en segon lloc per la condició de peça única, la seva visibilitat i permanència.

Després de l'experiència obtinguda amb el disseny i realització de la medalla i dels problemes que van sorgir, per a la placa varem decidir no experimentar i anar als processos segurs com pot ser els de la fosa de bronze.

Pel que respecta al contingut formal hem buscat una al·legoria relacionada amb el Centre com ho és la taula d'orientació situada al cim del Montcau patrocinada i instal·lada pel CET l'any 1965. Va semblar un motiu interessant i representatiu per la seva història com per la funció que tenen aquests elements d'orientació. Així doncs, hi varem aplicar la gràfica del Centenari i juntament amb uns recursos formals tals com relleus de muntanyes, corbes de nivell i noms de massissos coneguts de la nostra geografia que han estat destí d'innombrables excursions dels socis del Centre al llarg de la seva història. El format quadrat, a banda de marcar la diferència sobre els exemples precedents, era el millor recurs per circumscriure el cercle. El bon mestratge del taller que ha realitzat la peça ha permès obtenir el resultat proposat en el disseny tal i com s'havia de visualitzar a les representacions 3d.

Per acabar, uns agraïments: a la Junta del CET per la confiança que van dipositar en la tasca del nostre estudi. A la Sandra Arasan, col·laboradora del meu despatx, com coautora del logotip. Al Manel Tomàs per la seva intermediació i totes les gestions realitzades. Al Francesc Jurado pels consells que m'ha donat durant tot aquest procés, i a l'Estudi 13 per fer possible la materialització de les medalles i la placa.

Amb la col·laboració de la Fundació Mina d'Aigües de Terrassa

